

ERITYISET PAINOALUEET

Koonnut Laura Sirviö
ohjaava
erityisopettaja
Kuopion kaupunki

mukaellen
opetusneuvos
Pirjo Koivula
Opetushallitus

- Erityiset painoalueet määrittyvät keskittyen oman vuosiluokan paikallisen opetussuunnitelman sisältöalueisiin (kaikki “ässät” tulisi käydä läpi). Tavoitteita ei kuitenkaan saa alentaa. **Erityisissä painoalueissa vähennetään sisältöjä ja niihin liittyviä oppimistehtäviä sisältöalueiden sisällä.** (Poikkeuksena tilanne, jos oppilaalla on perusopetuslain 18§:n mukainen vapautus jonkin osa-alueen opiskelusta.)
- ERITYISET PAINOALUEET SIIS OVAT YLEISEN OPPIMÄÄRÄN TAVOITTEISIIN PYRKIMISTÄ SISÄLTÖJÄ SUUNNITELLUSTI VÄHENTÄMÄLLÄ.

Milloin erityiset painoalueet
käyttöön?

Erityiset
painoalueet
käyttöön,
kun muut
koulun
tukitoimet
on kokeiltu

- ▶ Opiskelun erityisiä painoalueita voidaan käyttää vain tehostetun tai erityisen tuen aikana.
- ▶ Tavoitteena on auttaa oppilasta ottamaan haltuun opinnoissa etenemisen kannalta välttämättömät sisällöt.
- ▶ Keskittymällä olennaiseen oppilaalle jää voimavaroja vahvistaa oppimaan oppimisen taitojaan.

Syynä motivaation puute tai suuret poissaolot

- Oppilaalla ei ole motivaatiota opiskella. Painoalueiden järjestäminen tilapäisesti oppilaan toivotun opiskelumotivaation parantumisen ajaksi. Opiskelupaineen helpottaminen tilapäisesti.
- Oppilaalla paljon poissaoloja. Painoalueiden järjestäminen (tilapäisesti) opiskelun etenemisen turvaamiseksi.
- -> suoritetaan oppiaineeksesta karsittu (eriytetty) oppimäärä, jolla turvataan suoritus (arvosana 5).

Syynä hidas opintojen eteneminen

Jos oppilas ei kykene opiskelemaan kaikkia oppiaineen sisältöjä läpi (esim. hidas eteneminen), järjestetään oppilaalle opiskelumahdollisuus painoalueittain.

Tällöin opiskellaan vain tärkeimmät oppisisällöt. Pyritään korvaamaan opiskeltava määrä laadulla eli mieluummin opiskellaan tärkeimmät oppisisällöt kunnolla, kuin kaikki juosten.

Ennen yksilöllistämistä

- Ennen yksilöllisen oppimäärän pohtimista, on ensin kokeiltava oppiaineessa/oppiaineissa painoalueittain opiskelu.
- Tavoitteita ei voida alentaa, ilman että oppimäärä on yksilöllistetty erityisen tuen päätöksessä.

Miten valitaan ydinsisällöt?

- Sisältö määritellään oppilaan tilanteen ja potentiaalin mukaisesti. On tärkeää, että oppilaan edistymistä painoalueittain oppimisessa arvioidaan ja lisätään tarvittaessa. **Painoalueet eivät ole koko lukuvuoden pysyvä staattinen kokonaisuus.** Painoalueet muuttuvat oppilaan tilanteen mukaan. Jos oppilas alkaa edistyä ja alkaa saamaan opiskelustaan kiinni, niin painoalueittain tapahtuva opiskelu tulee päättää. Aikarajaa painoalueittain opiskelun järjestämiselle ei ole määritelty.

Painoalueittain järjestettävä opetus

- ▶ Oppilas yleisesti osallistuu uuden opiskeltavan asian opetukseen, mutta hänen omat oppimistehtävänsä painottuvat hänelle valituille alueille ja keskeisiin asioihin.

Painoalueittain
järjestettävän
opiskelun
arviointi

- **Oppilaan tietoja ja taitoja arvioidaan suhteessa yleisen oppimäärän tavoitteisiin.** Minitavoitteet painoalueiden arvioinnissa voi olla sovitusti oppiaineen läpipääseminen eli arvosana 5. Ylätavoitetta ei voida määritellä.
- **Painoalueittain opiskeltaessa sisällöt ovat suppeammat verratessa yleiseen oppimäärään, ja niiden tarkoituksena on tukea oppilasta yleensä tilapäisten vaikeuksien läpi.**
- Painoalueittain opiskelussa ei saa tulla tilannetta, että oppilaalle määritellyt erityiset painoalueet estäisivät oppilasta saamasta hyvää todistusarviointia, jos hänellä siihen on potentiaalia.

Suunnittelu ja arviointi

- Oppimissuunnitelmassa tai HOJKSissa kuvataan painoalueiksi valittujen sisältöjen ohella myös mahdollisimman konkreettisesti, miten oppilas työskentelee, mitä muuta tukea hän saa ja minkälaisin tavoin hän voi osoittaa osaamisensa.
- Huoltajan ja oppilaan tulee tietää, miten suurta osaa oppiaineen sisällöistä oppimissuunnitelmaan kirjatut painoalueet edustavat ja miten niiden hallinta suhteutuu hyvän osaamisen kuvauksiin tai päättöarvioinnin kriteereihin.

Lähteet ja linkit:

- <https://eperusteet.opintopolu.fi/#/fi/perusopetus/419550/sisallot/466341>
- <https://docplayer.fi/42362054-Tukea-tarvitsevan-oppilaan-arviointi-pirjo-koivula-opetusneuvos-opetushallitus.html>
- <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/opiskelun-erityiset-painoalueet-eriyttamisen-menetelmana>

